

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

TRETJI ODDELEK

ZADEVA DROZG PROTI SLOVENIJI

(Pritožba št. 5162/02)

SODBA

V STRASBOURGU,

6. aprila 2006

Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije. Lahko je predmet tehničnih popravkov.

V zadevi Drozg proti Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

- g. J. HEDIGAN, *predsednik*,
 - g. B.M. ZUPANČIČ,
 - ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,
 - g. V. ZAGREBELSKY,
 - g. E. MYJER,
 - g. DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,
 - ga. I. ZIEMELE, *sodniki*,
- in g. V. BERGER, *sodni tajnik oddelka*,
po obravnavi na nejavni seji dne 16. marca 2006
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 5162/02), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 28. januarja 2002 proti Republiki Sloveniji vložila njena državljanka, ga. Marija Drozg («pritožnica»).

2. Pritožnico so zastopali odvetniki pisarne Verstovšek. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjevala, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bila udeležena kot stranka, predolgo. Vsebina njene pritožbe se je nanašala tudi na pomanjkanje učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Sodišče je dne 11. junija 2004 odločilo, da o pritožbi glede trajanja postopka in s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3. odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnica je rojena leta 1941 in prebiva v Celju.

6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.

7. Dne 18. septembra 1998 je pritožnica prek svojih odvetnikov pred Okrožnim sodiščem v Celju zoper zavarovalnico sprožila spor za nadomestilo škode in predlagala, da se jo oprostí plačila stroškov postopka.

8. Dne 10. maja 1999 je pritožnica sodišču predlagala, naj opravi narok.
9. Dne 3. junija 1999 je sodišče opravilo narok.
10. Dne 13. julija 1999 je pritožnica sodišču predlagala, naj zasliši pričo.
11. Dne 14. februarja 2000 je pritožnica sodišču predlagala, naj opravi narok.
12. Dne 6. junija 2000 je pritožnica na naroku sodišču predlagala, naj imenuje izvedenca za prometne predpise.
13. Dne 19. septembra 2000 je sodišče opravilo narok in se odločilo imenovati izvedenca.
14. Dne 11. oktobra 2000 je bil izvedenec imenovan.
15. Dne 11. decembra 2001 je pritožnica sodišču predlagala, naj imenuje dva izvedenca medicinske stroke.
16. Dne 17. januarja 2002 je sodišče opravilo narok in imenovalo izvedenca.
17. Med postopkom na prvi stopnji je pritožnica predložila približno deset pisnih pripravljanih vlog in/ali dokaznih gradiv.
18. Dne 3. septembra 2002 je po opravljenem naroku sodišče razglasilo sodbo, v kateri je delno ugodilo pritožničinemu zahtevku in jo oprostilo plačila stroškov postopka.
19. Dne 30. septembra 2002 je pritožnica vložila pritožbo na višje sodišče.
20. Dne 10. decembra 2003 je višje sodišče izdalo sodbo, v kateri je deloma ugodilo pritožničini pritožbi ter spremenilo del prvostopenjske sodbe. V ostalem delu je pritožbo zavrnilo.
21. Dne 16. februarja 2004 je pritožnica na Vrhovno sodišče vložila predlog za revizijo.
22. Dne 16. junija 2005 je Vrhovno sodišče izdalo sodbo, v kateri je deloma ugodilo pritožničinemu predlogu. Odločitev ji je bila vročena 31. avgusta 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

23. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.»

2423. Vsebina njene pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolгим trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

25 Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

26. Pritožnica je temu ugovarjala z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imela na voljo, niso bila učinkovita.

27. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji)* (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi *Lukenda proti Sloveniji* ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

28. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

29. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka 35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

30. Doba, ki jo je treba upoštevati, je pričela teči 18. septembra 1998, na dan, ko je pritožnica sprožila postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju, zaključila pa se je 31. avgusta 2005, na dan, ko ji je bila vročena odločitev Vrhovnega sodišča. Postopek na treh sodnih instancah je tako trajal približno sedem let.

31. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi *Frydlender proti Franciji*, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

32. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih

postopkov, zlasti pred sodiščem prve stopnje, v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po « razumnem roku ».

Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

33. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi *Kudla proti Poljski* [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi *Lukenda*) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

34. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožnici v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljala kršitve pravice, da se o njeni zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

35. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

36. Pritožnica je zahtevala 10.000 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode.

37. Vlada je njenemu zahtevku oporekala.

38. Sodišče ocenjuje, da je pritožnica zagotovo utrpela določeno nepremoženjsko škodo. V skladu z načelom pravičnosti se ji zato iz tega naslova prisodi 2.000 EUR.

B. Stroški

39. Pritožnica je prav tako zahtevala 1.290 EUR za stroške, ki jih je imela v postopku pred Sodiščem.

40. Vlada je menila, da je njen zahtevek pretiran.

41. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnica upravičena do povračila stroškov le v obsegu, v kakršnem je dokazano, da so dejansko nastali, bili nujni ter njihova višina razumna. Sodišče tudi poudarja, da so pritožničini odvetniki, ki so zastopali tudi g. Lukendo v zgoraj navedeni zadevi Lukenda, predložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar zadeva

dejansko stanje, po vsebini enake kot obravnavana zadeva. Sodišče zato ob upoštevanju predloženih podatkov in zgoraj navedenih meril v obravnavani zadevi ocenjuje, da je za postopek pred Sodiščem v obravnavani zadevi pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

42. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *ugotavlja*, da je pritožba sprejemljiva,
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,
4. *razsoja*
 - a) da mora tožena država pritožnici v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 2.000 EUR (dva tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške, poleg tega pa tudi vsoto, ki bi jo bilo treba morebiti poravnati iz naslova davkov,
 - b) da se od izteka treh mesecev pa do poplačila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.
5. *zavrača* preostale zahtevke iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 6. aprila 2006.

Vincent BERGER
Sodni tajnik

John HEDIGAN
Predsednik